

УДК 336.71(477)

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР: СТАН ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

О. Ф. Андросова,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри «Фінанси, банківська
справа та страхування»;

О. К. Зайцев,

магістрант,
*Запорізький національний технічний
університет, м. Запоріжжя, Україна*

Згідно з сучасними світовими тенденціями фінансового ринку банківський сектор виходить на якісно новий рівень діяльності, що спонукає до його аналізу та виявлення особливостей його структури в нашій державі.

Банківський сектор – це визначна складова національної економіки будь-якої країни, а для України – винятково. Велику увагу заслуговують особливості банківського сектору національної економіки України:

- опановує специфічну діяльність, яка тісно пов'язана з грошово-кредитною сферою та дотриманням вимог «банківської таємниці»;
- складність системи взаємозв'язків;
- спроможність до саморегулювання і саморозвитку;
- динамічність поведінки банківських установ;
- значна кількість складових елементів банківського сектору, які однаково націлені на підвищення прибутку та збільшення ліквідності;

- активне та якісне впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій при обслуговуванні клієнтів;
- сталий пошук нових ідей для забезпечення інноваційного розвитку.

На сучасному етапі розвиток банківського сектору національної економіки нашої держави стримується через низку проблем, які властиві банківській системі України, а саме:

- недостатній рівень капіталізації;
- низький рівень застосування банківського маркетингу для формування та закріплення позитивного іміджу банківського сектору;
- слабка структура менеджменту та корпоративного управління;
- відсутність у банківських установах ефективних механізмів та інструментів управління ризиками;
- недостатній рівень планування та реалізації стратегії інноваційного розвитку;
- дуже низька рентабельність активів банків;
- «середня» якість банківських послуг/продуктів та обслуговування клієнтів;
- «слабка» конкурентоспроможність банківських і фінансово-кредитних структур України [2].

Проблеми у вітчизняному фінансовому секторі почали швидко накопичуватися починаючи з 2012 року – останнього року відносної економічної стабільності в Україні. А оскільки економіка перестала рости, банки втратили можливість для розширення активів та відповідно формування основ щодо подальшого розвитку. Відсутність перспективи та жорстка монетарна політика НБУ в 2013 році з подальшою девальвацією в 2014 році сформували значні розриви між активами та пасивами фінансових установ.

Гривнева вартість депозитного портфеля в результаті девальвації (через високу доларизацію економіки) суттєво виросла, тоді як кредитний портфель розпочав швидко втрачати свою якість та перетворився у проблемні активи. Внаслідок цього комерційні банки зіткнулись із значною потребою в ресурсах для формування резервів під проблемні кредити та відтоком тих коштів, які ще лишились у фінустановах, через зняття вкладів населення та бізнесом.

Основною причиною такої ситуації стала недовіра до банківської системи в цілому, котра виникла в результаті недовіри до держа-

ви (війна та революція завжди викликали нестабільність у банківському секторі та хвилю зняття вкладів).

Додала також проблем і непродумана політика НБУ щодо виділення рефінансування у зв'язку з тотальним банкрутством вітчизняних фінансових установ на основі суб'єктивних підходів, замість того, щоб здійснювати підтримку фінансового сектору за класичними принципами функціонування грошового ринку. Мова йде про виведення з банківської системи 59 банків, вкладники яких лишилися без своїх депозитів або отримали символічні 200 тис. грн [3].

Крім того, виведення «Брокбізнесбанку», банку «Форум», «Фінанси та Кредит» та інших з фінансово-банківської системи є поспішним рішенням. В багатьох інших банках, виведених із системи, був неправильно сформований капітал, і вони брали участь у його виведенні за межі України. Таким чином, у НБУ було достатньо аргументів для того, щоб ввести тимчасову адміністрацію і позбавити ці банки ліцензії. На сьогодні 44 банки перебувають під контролем НБУ, 14 банків не розкрили бенефіціарів, і вони також можуть потрапити до списку виведених.

Ще однією проблемою для банків, котрі сьогодні отримують лише комісійний дохід, є складність у відновленні кредитування. На сьогодні банківська система України є неконкурентоспроможною в частині кредитування реального сектору економіки через відсутність ресурсів та вимивання депозитів. Банки можуть лише підтримувати діючі кредити тих клієнтів, які після кризи 2014 року зберегли виробництво. У 2016 році економіка України продовжить лежати на дні, що не дає підстав розглядати можливість відновлення кредитування. Реальне відновлення кредитування може розпочатися лише в 2017 році.

Якщо говорити про ресурсну базу фінансових установ, то адміністративні обмеження Нацбанку утримують банківську систему від вимивання ліквідності. Починаючи з жовтня 2013 року з банківської системи «йдуть» грошові кошти населення. Два роки поспіль банківська система втрачає ліквідність. Тим не менше, адміністративні обмеження стримують цей процес [7].

Однак, якщо ціллю є приріст по депозитах, адміністративні обмеження можуть бути ефективними тільки в одному – повернути довіру до банків, з нею депозити від населення, а водночас – і ліквідність. У цьому випадку українська банківська система зможе

відновити кредитування реального сектора економіки. Тим не менше, продовження обмежень не дозволяє повернути кошти назад у банки, оскільки власники капіталів не будуть розміщувати їх у комерційних установах за умов, коли кошти не можливо повернути назад.

При складанні рейтингу найбільших українських банків враховувалася здатність банку без затримки повернути депозити, якщо у нього з'являться фінансові проблеми або проблеми з погашення кредитів і зростанні заборгованості клієнтів, а також рівень підтримки акціонерів і держави.

Важливу роль відіграє фактор власника з точки зору поповнення капіталу і ліквідних ресурсів, що є основою стійкості у стресових умовах. Жоден банк, який належить державі або міжнародним фінансовим холдингам, не був визнаний неплатоспроможним [6, 8].

Найнадійніші банки України в 2016 році (ТОП-15 рейтингу банків на березень 2016 року):

- Ощадбанк (державою гарантується 100% вкладів);
- Укрексімбанк (державний);
- Креді Агріколь Банк (CreditAgricole, Франція);
- Укрсиббанк (BNP ParibasGroup, Франція);
- Райффайзен банк Аваль (RaiffeisenBank, Австрія);
- Сітібанк Україна (Citigroup, США);
- ІНГ Банк Україна (ING Groep, Нідерланди);
- Кредобанк (РКО BankPolska, Польща);
- Укргазбанк (державний);
- ПроКредит Банк (ProCreditBank, Німеччина);
- Правекс-банк (IntesaSanpaolo, Італія);
- Укрсоцбанк (ABN Holdings, Люксембург);
- ПУМБ (СКМ Фінанс);
- ОТП Банк (OTP Bank, Угорщина);
- ПриватБанк (Група Приват) [3, 4].

Системні банки за версією НБУ: Укрексімбанк, Ощадбанк і ПриватБанк. Основними критеріями системної важливості є загальний розмір активів, зобов'язань юридичних і фізичних осіб, системні взаємозв'язки в банківській системі (обсяг міжбанківського кредитування) і обсяг кредитування найважливіших секторів економіки.

Середні процентні ставки в банках України за депозитами фізичних осіб (% річних) станом на 5 березня 2016 року в табл. 1.

Серед найбільших банків України є ряд банків, в яких норматив регулятивного капіталу знаходиться на рівні, близькому до мінімального значення. Девальвація гривні і погіршення якості кредитного портфеля призводять до збитків і різко зменшують регулятивний капітал банку [4, 5].

Таблиця 1

**Середні процентні ставки в банках України
за депозитами фізичних осіб ***

Період	Депозити у гривні	Депозити в доларах	Депозити в євро
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>3 місяці</i>	19,02%	6,61%	5,9%
<i>6 місяців</i>	19,99%	7,21%	6,35%
<i>9 місяців</i>	19,81%	7,02%	6,17%
<i>12 місяців</i>	20,57%	7,40%	6,45%

* За даними агентства ThomsonReuters

Під надійністю банку слід розуміти здатність фінансового інституту чинити опір несприятливим факторам, проте надійність і вірогідність дефолту – поняття різні. Банк, який має високий рівень надійності, може зіткнутися з сильним впливом негативних і малопередбачуваних чинників, які здатні привести до його банкрутства, в той час як банк з задовільним рейтингом продовжить працювати, оскільки в результаті збігу обставин уникне негативного впливу таких факторів. Також необхідно враховувати політичні ризики. Розглянемо ТОП-10 найбільших банків за розміром активів, дані зведемо до табл. 2.

Збиток українських банків у 2015 році склав 66,6 млрд грн. Про це повідомляється на сайті НБУ [3]. Відзначимо, що за результатами діяльності фінустанов у 2014 році, їх збиток склав 52,9 млрд грн і це з урахуванням неплатоспроможних банків, без урахування яких цифра знижується до 33,1 млрд грн збитку. Дані за 2015 рік приведені вже з врахуванням неплатоспроможних банків [3].

З 1 грудня 2015 року банки перейшли на облік операцій відповідно до вимог МСФЗ. Для приведення у відповідність до бухгалтерського обліку банків України в зазначених стандартах банкам

було дозволено здійснювати коригування балансової вартості фінансових активів у зв'язку зі зменшенням їх корисної вартості і переглядом попередньо розрахованих майбутніх грошових потоків, які не пов'язані зі зменшенням корисності.

Таблиця 2

**ТОП-10 найбільших банків за розміром активів
на 1 жовтня 2015 (тис. грн)**

Банк	Активи	у т.ч. у валюті
<i>ПриватБанк</i>	241 809 360	103 165 920
<i>Ощадбанк</i>	156 596 306	59 665 573
<i>Укрексімбанк</i>	140 192 251	87 905 489
<i>Промінвестбанк</i>	55 885 485	39 598 079
<i>Сбербанк РФ</i>	53 748 101	41 320 955
<i>Райффайзен банк Аваль</i>	52 638 746	20 280 060
<i>Укосоцбанк</i>	43 079 587	20 043 132
<i>Альфа-Банк</i>	41 903 836	25 726 763
<i>Укрсиббанк</i>	38 084 274	17 549 523
<i>ПУМБ</i>	35 865 288	18 117 580

Проведення коригувань призвело до зменшення загального обсягу процентних доходів за грудень 2015 року до 0,8 млрд грн проти 12,2 млрд грн у листопаді. У той же час в НБУ відзначають, що це не відображає ситуацію з реальним отриманням банками процентних доходів, обсяг яких останні місяці є стабільним. Проведення коригувань було основним фактором формування негативного результату діяльності (-9,3 млрд грн) за грудень 2015 року.

Сукупно за підсумками 2015 року 71 банк отримав прибуток на загальну суму 5,2 млрд грн, у тому числі за грудень 63 банки – на загальну суму 21,2 млрд грн. Найбільш прибутковими банками України, які увійшли до ТОП-10, були банки, перелічені в табл. 3.

Через банкрутство 50 банків у 2014–2015 роках банківська система України втратила 230 млрд грн або 9% ВВП України. Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у правоохоронні органи подано 2149 претензій про відшкодування збитків фонду на 132,7 млрд грн в результаті протиправних дій посадових осіб неплатоспроможних банків, з них 250 заяв на 99,86 млрд грн, в яких фігурантами є власники і топ-менеджери банків.

**ТОП-10 найприбутковіших банків України
на 1 жовтня 2015 (тис. грн)**

Банк	Прибуток	Прибуток до оподаткування
<i>СІТІБанк</i>	1 291 114	1 514 909
<i>РВС Банк</i>	251 318	251 318
<i>ING Банк Україна</i>	228 247	273 962
<i>ДіВі Банк</i>	200 238	205 841
<i>Банк Петрокомерц</i>	164 280	165 699
<i>Кредобанк</i>	120 338	134 338
<i>Унікомбанк</i>	116 739	116 739
<i>Клірінговийдім</i>	108 877	108 877
<i>Дойче Банк</i>	107 611	132 478
<i>ПриватБанк</i>	89 860	160 099

За період 1998–2013 років (15 років) з ринку було виведено 34 неплатоспроможних банків і вкладники отримали від Фонду гарантування вкладів фізосіб 5,8 млрд грн, а за 2014–2015 роки вже виведено 63 банки і виплачено вкладникам 54 млрд грн. Балансові активи неплатоспроможних банків на жовтень 2015 року перевищили 382 млрд грн, а оціночна вартість – 93,72 млрд грн [3, 4].

Банки з тимчасовою адміністрацією або в стадії ліквідації подано станом на березень 2016 року.

Список неплатоспроможних банків, в яких уведена тимчасова адміністрація: «Родовід Банк», «ТК Кредит», «Банк Софійський», «Унікомбанк», «Національні інвестиції», «Радикал Банк», «Фінансова Ініціатива».

Список неплатоспроможних банків в стадії ліквідації: «Авант-Банк», «Банк Преміум», «Юніонстандарт банк», «Всеукраїнський банк розвитку», «Фінанси і Кредит», «Банк Контракт», «Банк Велес», «Інтеграл-Банк», «Банк Капітал», «Дельта Банк», «Єврогазбанк», «Московський», «Укргазпромбанк», «Укркомунбанк», «Банк Морський», «Чорноморський Банк розвитку і реконструкції» (ЧБРР), «Український Професійний Банк» (УПБ), «Банк Національний кредит», «Київська Русь», «Омега Банк», «Банк Київ», «Стандарт», «Енергобанк», «Надра Банк», «Кредитпромбанк», «Імексбанк», «ПроФін Банк», «Брокбізнесбанк», «Градобанк», «Банк Столиця», «ЕРДЕ

Банк», «УкрБізнесБанк», «Таврика», «Даніель», «Банк Форум», «Інтербанк», «Міський Комерційний Банк», «Старокиївський Банк», «Златобанк», «Укоопспілка», «VAB банк», «Єврогазбанк», «Терра банк», «Актив-банк», «Прайм-банк», «Грін-банк», «Експобанк», «БГ банк», «ЛегБанк», «банк Камбіо», «Західінкомбанк», «Актабанк», «ІнтерКредитБанк», «Аксиома Банк», «Меліор Банк», «Промекономбанк», «Південкомбанк», «УФС Банк», «Соцкомбанк», «Фінростбанк», «Порто-Франко», «Автокразбанк», «Банк Володимирський», «Інноваційно-промисловий банк», «Банк Базис», «Реал банк», «Демарк», «Меркурій», «Банк Золоті ворота» [3, 4].

Доходи банків України за 2015 рік у порівнянні з 2014 роком збільшилися на 19,4% і склали 199,2 млрд грн, витрати зросли на 34,4% – до 265,8 млрд грн. Найбільшою статтею витрат стали відрахування в резерви – 114,5 млрд грн або 43,1% від загальної суми витрат.

За даними НБУ 15 найбільших банків утримує 84% депозитів населення, накопичених банківським сектором – це 295 млрд грн за 9 місяців 2015 року з 354 млрд грн усього по банківській системі України, про це свідчать дані табл. 4.

Таблиця 4

ТОП-10 рейтингу найбільших банків: депозити фізичних осіб на 1 жовтня 2015 (тис. грн)

Банк	Депозити фізосіб	Депозити фізосіб до запитання
<i>ПриватБанк</i>	121 546 879	23 482 165
<i>Ощадбанк</i>	42 614 214	11 067 429
<i>Укрексімбанк</i>	22 152 864	5 237 061
<i>Райффайзен банк Аваль</i>	14 892 902	7 222 547
<i>ПУМБ</i>	12 574 970	4 737 095
<i>Укрсоцбанк</i>	12 066 708	3 236 875
<i>Альфа-Банк</i>	11 336 006	1 768 052
<i>Сбербанк РФ</i>	9 919 126	2 761 694
<i>Укрсиббанк</i>	9 902 710	6 095 650
<i>Укргазбанк</i>	8 663 994	2 249 280

Розглянемо ТОП-10 найбільших банків за депозитами юридичних осіб, перелік яких наведено в табл. 5.

Таблиця 5

**ТОП-10 найбільших банків за депозитами юридичних осіб
на 1 жовтня 2015 (тис. грн)**

Банк	Депозити юр. осіб	Депозити юр. осіб до запитання
<i>Укрексімбанк</i>	48 967 587	40 872 058
<i>Ощадбанк</i>	41 320 356	32 632 780
<i>ПриватБанк</i>	40 109 902	21 872 401
<i>Райффайзен банк Аваль</i>	20 426 574	16 185 036
<i>Укрсиббанк</i>	17 471 207	11 012 042
<i>Креді Агріколь Банк</i>	13 529 008	8 194 437
<i>Альфа-Банк</i>	11 771 758	4 831 012
<i>ПУМБ</i>	11 600 583	7 743 819
<i>Укрсоцбанк</i>	10 227 075	6 826 775
<i>ОТП Банк</i>	9 778 449	6 768 523

Після проведення стрес-тестів НБУ виявилось, що банкам України необхідне збільшення капіталу більш ніж на 100 млрд грн. Рівень проблемних кредитів у банківській системі перевищив 50%. Банки зіткнулися з курсовою проблемою – вони змушені повертати термінові валютні депозити, в той час як платоспроможність клієнтів за валютними кредитами стрімко знижується. У підсумку банки змушені піднімати ставки по валютних кредитах, йти на міжбанківський ринок або залучати кошти в материнських структур.

Частка простроченої заборгованості за кредитами в загальній сумі кредитів зросла до 19,9%. Резерви за активними операціями банків становили 171,4 млрд грн. ТОП-10 рейтингу найбільших банків: кредити фізичним особам показано в табл. 6.

Проаналізуємо ТОП-10 найбільших банків за кредитами юридичних осіб у комерційному банку, дивись табл. 7.

Загальний розмір пасивів на 1 жовтня 2015 року склав 1261,6 млрд грн, капітал склав 129 млрд грн, статутний капітал – 192,3 млрд грн, регулятивний капітал – 133,2 млрд грн [3, 4].

Таблиця 6

ТОП-10 рейтингу найбільших банків: кредити фізичним особам на 1 жовтня 2015 (тис. грн)

Банк	Кредити фіз. особам	у т.ч. у валюті
<i>ПриватБанк</i>	24 394 594	4 749 201
<i>Укрсоцбанк</i>	13 465 317	9 765 048
<i>Райффайзен банк Аваль</i>	7 594 521	2 942 261
<i>Укрсиббанк</i>	7 263 285	5 655 806
<i>ОТП Банк</i>	5 764 931	1 893 880
<i>Альфа-Банк</i>	3 621 230	1 031 510
<i>Платинум Банк</i>	3 010 918	544 478
<i>Ощадбанк</i>	2 790 548	93 489
<i>ПУМБ</i>	2 654 567	465 403
<i>Універсал Банк</i>	2 459 077	2 168 994

Таблиця 7

ТОП-10 найбільших банків за кредитами юридичних осіб на 1 жовтня 2015 (тис. грн)

Банк	Кредити юр. особам	у т.ч. у валюті
<i>Приватбанк</i>	156 967 504	64 437 641
<i>Ощадбанк</i>	66 367 846	29 973 242
<i>Укрексімбанк</i>	57 284 086	42 991 976
<i>Сбербанк РФ</i>	45 751 839	40 697 435
<i>Промінвестбанк</i>	42 185 096	32 974 043
<i>Альфа-Банк</i>	23 340 049	16 694 838
<i>ПУМБ</i>	23 267 344	13 707 410
<i>Райффайзен банк Аваль</i>	18 366 597	5 223 116
<i>ВТБ Банк</i>	15 995 334	12 374 551
<i>Укрсоцбанк</i>	15 526 211	7 231 917

Відповідно до Методичних рекомендацій про порядок реструктуризації комерційних банків реструктуризація банківської системи – це комплекс заходів, який передбачає покращення фінансової стійкості банківської системи, підвищення ліквідності і платоспроможності з урахуванням соціально-економічних завдань, змін у національній макросистемі та на світовому фінансовому ринку шляхом створення нових банків (спеціалізованих, універсальних), реор-

ганізації діючих (злиття, приєднання, поділу, виділення), зміни юридичного статусу банківських установ або їх ліквідації.

Реструктуризація – один з основних шляхів оздоровлення банківської системи, зокрема формування її нової конфігурації із застосуванням заходів щодо санації, реорганізації та ліквідації банків. Основними методологічними принципами реорганізації та реструктуризації комерційних банків повинні бути: пріоритетність інтересів суспільства і держави перед інтересами окремого банку; застосування реорганізації як методу оздоровлення проблемних банків; підвищення стійкості та ефективності діяльності банків; забезпечення стабільної роботи платіжної системи та стабільності національної грошової одиниці. Водночас для конкретного стану банківської системи і кожного банку на основі загальних принципів і підходів необхідно розробляти свій механізм, форми і методи реструктуризації чи реорганізації, визначати міру втручання в нього Національного банку України як головного органу банківського нагляду і контролю. При цьому цілями реструктуризації в короткостроковій перспективі має бути відновлення здатності банківської системи надавати базовий комплекс послуг, підвищення ліквідності банків та поліпшення якості їхніх активів. У середньостроковій же перспективі основними завданнями мають бути: реструктуризація окремих неплатоспроможних банків, ліквідація яких принесла б значні соціальні і економічні витрати; недопущення втрати банківських технологій і активів, які можуть бути використані для ведення конкурентоспроможної банківської діяльності; залучення до участі в капіталі банків нових власників, у тому числі й іноземних інвесторів. Реструктуризація може здійснюватися при збереженні організаційно-правових меж банківського бізнесу. В деяких випадках виникає потреба в перегляді цих меж. Ідеться передусім про те, що форми реструктуризації можна об'єднати у дві групи, які включають: перша – перетворення в межах діючих банків; друга – зміни, що приводять до утворення нових організаційних структур. Форми реструктуризації першої групи передбачають зміцнення становища банків та їх органічне зростання, яке відбувається на основі поетапного вдосконалення та розширення сфери банківської діяльності за рахунок власних ресурсів, попередньо сконцентрованих у банках. Фахівцями підкреслюється, що зростання на базі власних активів банківської фірми має особливе значення

у сфері нематеріального виробництва. Разом із тим зростанню банків обов'язково має передувати поліпшення їхнього фінансового стану шляхом підвищення рівня капіталізації та якості активів, яким, у свою чергу, відводиться особливе місце в системі заходів із банківської реструктуризації. Загалом форми реструктуризації першої групи полягають у зміні внутрішньої організаційної будови банківського інституту, системи управління діяльністю банку та структури банківських пасивів та активів у вказаних напрямках. Форми реструктуризації другої групи залежать від способу перетворення банківської діяльності: або на базі внутрішніх джерел, за рахунок розвитку внутрішньобанківського потенціалу, або шляхом створення нових організаційних структур і використання їхніх ресурсів. Для утворення таких структур існує декілька можливостей: а) поділ банку на самостійні частини або виділення із його складу окремих частин; б) злиття з іншими банками, в результаті чого виникає новостворений банк; в) приєднання до інших банків, що призводить до встановлення повного контролю над банком, який приєднався; г) утворення консолідованих груп (фінансових, банківських холдингів, банківських корпорацій) чи навіть об'єднань із підприємствами нефінансового сектору (фінансово-промислових груп). До найважливіших методів реструктуризації зачисляють: рефінансування банків; капіталізація банків; рекапіталізація банків; уведення тимчасової адміністрації; сек'юритизація; субординований борг; зниження обов'язкових резервних вимог; ліквідація банку; методи управлінської реструктуризації; методи виробничої реструктуризації; реструктуризація боргу та інші методи [1].

Тобто банківська система повинна стати ефективним інструментом досягнення макроекономічних пріоритетів держави. З огляду на поточну кризу, для розвитку банківської системи необхідно, з одного боку, «лікування» застарілої структурної хвороби через реалізацію нового економічного курсу і промислової політики, що створить здорову економічну основу (клієнтську базу) для функціонування банківської системи; з іншого – виправлення помилок монетарного, валютного і банківського регулювання та перехід до нової концепції центрального банкінгу – стимулювання банківського кредитування реального сектору економіки. Тому НБУ пропонує концептуальну основу Стратегії розвитку банківської системи, яка представлена на рис. 1.

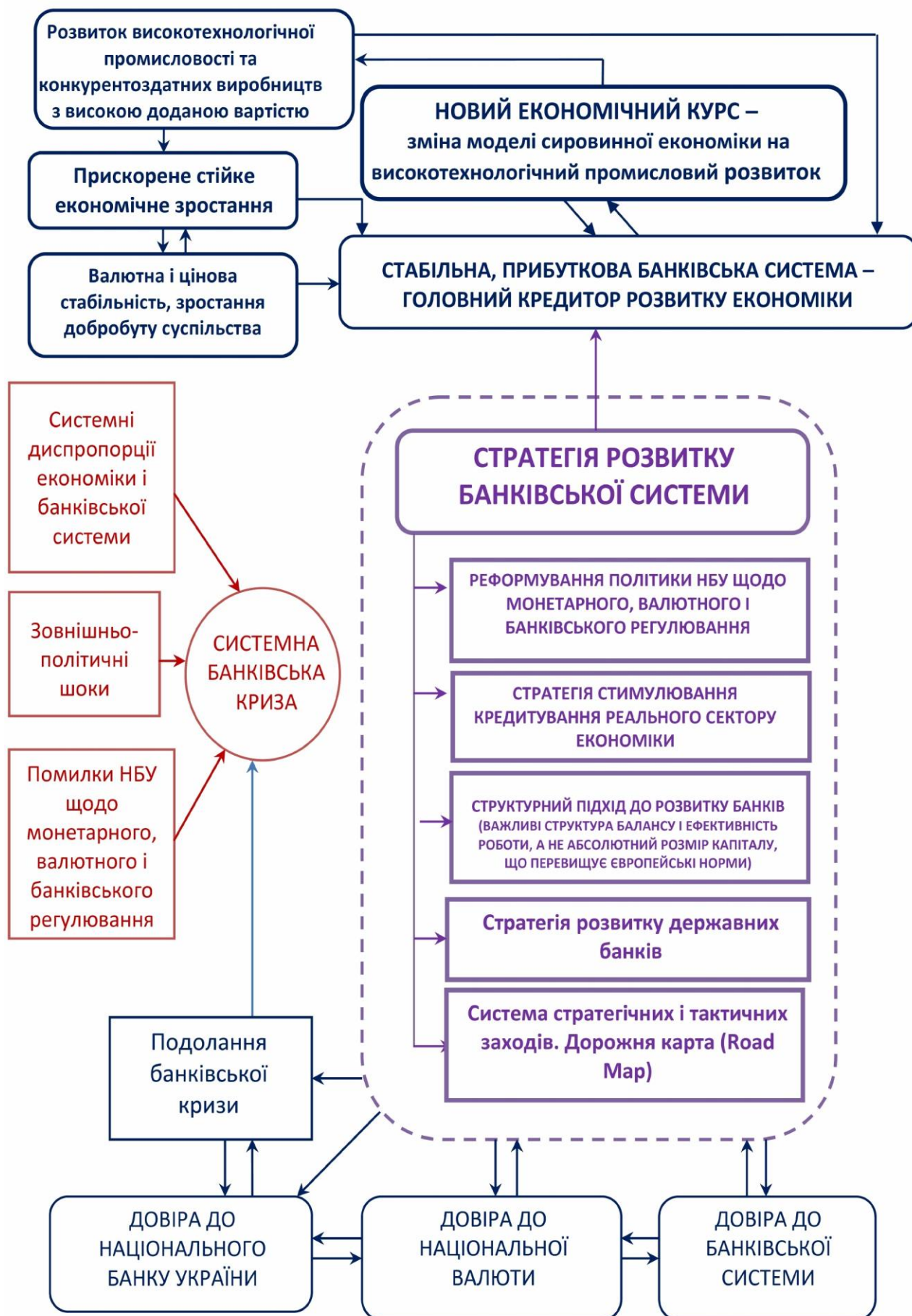

Рис. 1. Концептуальна основа Стратегії розвитку банківської системи [2]

Разом з діями Уряду щодо детальної розробки і впровадження нового економічного курсу реалізація цієї Стратегії Національним банком дозволить виправити структурні економічні диспропорції та побудувати інноваційну економіку з розвиненою промисловістю, банківською системою, наукою, освітою, сектором послуг й ефективною агропромисловою галуззю. Результатом стане зростання економічної могутності країни на основі інклюзивного розвитку (inclusivedevelopment), кардинального підвищення зайнятості населення і добробуту всього суспільства [2].

Стан банківського сектору національної економіки України знаходиться у кризовому стані й потребує відновлення. До основних перспектив його розвитку можна віднести:

- посилення ролі державних банків у банківському секторі та збільшення можливостей зростання їх частки у загальній кількості банківських установ;
- залучення оптимального обсягу іноземних інвестицій до банківського сектору України;
- пошук шляхів вдосконалення банківського сектору з урахуванням світової практики, застосування міжнародних нормативних стандартів, що регламентують банківську діяльність;
- посилення національної економічної безпеки;
- встановлення оптимальних пропорцій між приватними, державними та іноземними банками;
- розробка системи заходів щодо консолідації банківського сектору України;
- підвищення ефективності державного регулювання банківського сектору;
- спростити порядок реєстрації та встановлення пільгових економічних нормативів для регіональних та кооперативних банків;
- розробка системи контролю за банківськими об'єднаннями;
- розробка системи підтримки банківського сектору для усунення негативних тенденцій;
- забезпечення інноваційного розвитку банківського сектору;
- застосування сучасних ІТ-технологій у роботі з клієнтами для підвищення якості банківських послуг/продуктів та обслуговування відповідно до міжнародних стандартів якості;

- упровадження маркетингових інструментів та заходів для покращення іміджу та підвищення ступеня довіри населення до банківських установ.

Список використаних джерел

1. *Задорожнюк Н. О.* Проблеми та перспективи розвитку банківського сектору національної економіки України / Н. О. Задорожнюк // *YoungScientist*. – 2015. – № 1 (16) January. – С. 85–87.
2. Проект. Стратегія розвитку банківської системи України 2016–2020 «Подолання кризи, стабільність національної валюту і банківської системи та економічне зростання». – К., 2016. – 86 с.
3. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>, вільний. – Назва з екрана. – (Дата доступу: 15.06.2016).
4. Щомісячний дайджест «Обзор банковского сектора Украины», 2013–2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kreditprombank.com/upload/content/510/>, вільний. – Назва з екрана. – (Дата доступу: 10.06.2016).
5. *Єріс Л. М.* Методичні підходи щодо оцінки достатності власного капіталу банку / Л. М. Єріс // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : Збірник наукових праць. – Випуск 37. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. – С. 76–83.
6. *Андросова О. Ф.* Особливості операцій банків з формування власного капіталу як основного компонента ресурсної бази / О. Ф. Андросова, Д. В. Ковальова // Бізнес-інкубатори як основа розвитку підприємництва в Україні

- [Коллективна монографія / за ред. А. В. Череп]. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2015. – 236 с. – С. 55–68.
7. Андросова О. Ф. Ліквідність банківської системи України: сучасний стан та проблеми регулювання / О. Ф. Андросова, Д. С. Пекарський // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки : Збірник наукових праць. – № 1 (25). – Запоріжжя, 2015. – С. 139–145.
8. Андросова О. Ф. Моделювання оцінки фінансової стійкості банківського сектору економіки / О. Ф. Андросова, О. С. Василенко // Сталий розвиток економіки : Міжнародний науково-виробничий журнал. – 2016. – № 1 (30). – С. 252–258.